

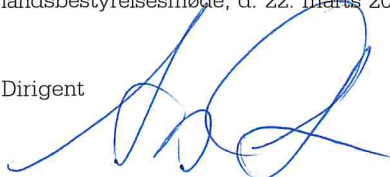
Kalaallit Nunaanni Brugseni

Postboks 1092, 3900 Nuuk, Grønland
CVR-nr. 15 78 74 06

Årsrapport for 2018

Årsrapporten er godkendt på
landsbestyrelsesmøde, d. 22. marts 2019

Dirigent

Foreningsoplysninger m.v.	3
Ledelsespåtegning	4
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	5 - 7
Ledelsesberetning	8 - 19
Resultatopgørelse	20
Balance	21 - 22
Egenkapitalopgørelse	23
Pengestrømsopgørelse	24
Noter	25 - 37

Foreningen

Kalaallit Nunaanni Brugseni
Postboks 1092
3900 Nuuk, Grønland
Telefon: 299 363500
Hjemsted: Kommuneqarfik Sermersooq
CVR-nr.: 15 78 74 06
Regnskabsår: 01.01 - 31.12

Direktør

Direktør Susanne Christensen

Bestyrelse

Formand Karla Egede Bisgaard, Narsaq, formand
Petrine Thomsen, Oaqortoq, næstformand
Aalipaaraq Kreutzmann, Maniitsoq, næstformand
Sofia Rossen, Nuuk, medlem
Svend Aage Olsen, Sisimiut, medlem
Gertrud Geisler, Nanortalik, medlem
Najârak' Petersen, Paamiut, medlem
Arnannquaq Larsen, Oaqortoq, medarbejdervalgt

Revision

Beierholm
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Pengeinstitutter

Grønlandsbanken
BankNordik

Advokat

Advokatfirmaet Malling & Hansen Damm

Vi har dags dato aflagt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.18 - 31.12.18 for Kalaallit Nunaanni Brugseni.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

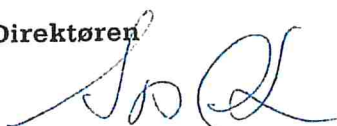
Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.18 og resultatet af foreningens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 01.01.18 - 31.12.18.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til Landsbestyrelsens godkendelse.

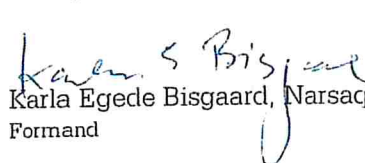
Aalborg, den 22. marts 2019

Direktøren

Susanne Christensen
Direktør

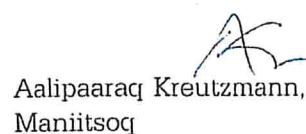
Bestyrelsen

Karla Egede Bisgaard, Narsaq
Formand

Petrine Thomsen,
Qaqortoq

Aalipaaraq Kreutzmann,
Maniitsoq

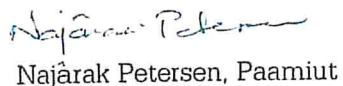
Sofia Rossen, Nuuk

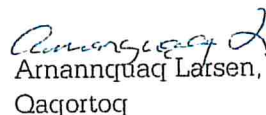
Svend Aage Olsen,
Sisimiut

Gertrud Geisler, Nanortalik

Najarak Petersen, Paamiut

Arnannqvaq Larsen,
Qaqortoq

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til medlemmerne i Kalaallit Nunaanni Brugseni

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Kalaallit Nunaanni Brugseni for regnskabsåret 01.01.18 - 31.12.18, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.18 samt af resultatet af foreningens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 01.01.18 - 31.12.18 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af foreningen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere foreningens evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere foreningen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlingerne som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlingerne, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af foreningens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om foreningens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at foreningen ikke længere kan fortsætte driften.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Aalborg, den 22. marts 2019

Beierholm

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 32 89 54 68

John Dahl Larsen
Statsaut. revisor
MNE-nr. mne21338

HOVED- OG NØGLETAL**Hovedtal**

Beløb i t.DKK	2018	2017	2016	2015	2014
<i>Resultat</i>					
Nettoomsætning	775.992	760.199	696.925	677.042	648.873
Indeks	120	117	107	104	100
Resultat af primær drift	13.395	27.588	26.739	29.863	31.124
Indeks	43	89	86	96	100
Finansielle poster i alt	-4.112	-2.084	-1.580	-3.820	-5.005
Indeks	82	42	32	76	100
Årets resultat	6.309	17.684	17.135	17.234	17.670
Indeks	36	100	97	98	100

Balance

Samlede aktiver	582.492	468.506	429.513	400.492	383.647
Indeks	152	122	112	104	100
Investeringer i materielle anlægsaktiver	131.919	41.640	42.692	32.155	6.872
Indeks	1.920	606	621	468	100
Egenkapital	230.576	224.267	206.583	189.448	172.214
Indeks	134	130	120	110	100

Nøgletal

	2018	2017	2016	2015	2014
<i>Rentabilitet</i>					
Egenkapitalens forrentning	3%	8%	9%	10%	11%
Overskudsgrad	2%	4%	4%	4%	5%
<i>Soliditet</i>					
Egenkapitalandel	40%	48%	48%	47%	45%

Der er ved årsregnskabsaflæggelsen foretaget ændring i indregning af nettoomsætningen. Tidligere år er der indregnet bruttoomsætning opnået ved salg af produkter for Danske Spil, og samtidig medtaget et vareforbrug for de solgte spilprodukter. Foreningen modtager alene provision for salg af spilprodukter, og der er således korrigeret i både omsætning og vareforbrug, så alene provisionsdelen indgår i nettoomsætningen. Ændring påvirker alene klassifikation mellem vareforbrug og nettoomsætning. Der er således reklassificeret 36 mio. DKK vedrørende 2018, 37 mio. DKK vedrørende 2017, 39 mio. DKK vedrørende 2016, 34 mio. DKK vedrørende 2015 og 35 mio. DKK vedrørende 2014 mellem nettoomsætning og vareforbrug.

Den gennemførte ændring påvirker således ikke årets resultat, aktiver og passiver eller finansielle stilling pr. 31.12.17 eller 31.12.18.

Udbetaling af medlemsrabat er ændret, idet det tidligere år var en del af overskudsdisponeringen. Ændring til et loyalitetsprogram "Divi Plussi" har medført at rabat løbende udgiftsføres som en reduktion af nettoomsætningen. Sammenligningstal for 2014-17 er således tilrettet af hensyn til det retvisende billede, således rabat er fragået nettoomsætningen.

Den gennemførte ændring påvirker således ikke årets resultat, aktiver og passiver eller den finansielle stilling 31.12.18, mens hoved- og nøgletal for tidligere år er tilrettet, således at dividende fragår omsætningen, og dermed årets resultat.

Definitioner af nøgletal

Egenkapitalens forrentning:	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$
Overskudsgrad:	$\frac{\text{Resultat af primær drift} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Egenkapitalandel:	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$

Væsentligste aktiviteter

Foreningens hovedaktivitet er at drive detailhandel med dagligvarer.

Markedsoverblik

Kalaallit Nunaanni Brugseni, der er 100% ejet af de grønlandske medlemmer, omfatter 7 lokalforeninger, der driver 15 butikker fra Nanortalik i Syd til Sisimiut i nord.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Resultatopgørelsen for tiden 01.01.18 - 31.12.18 udviser et resultat på t.DKK 6.309 mod t.DKK 17.684 for tiden 01.01.17 - 31.12.17. Balancen viser en egenkapital på t.DKK 230.576.

Ledelsen finder årets resultat tilfredsstillende.

Årets resultat

Nettoomsætningen i 2018 udgør 775 mio.DKK., hvilket er en stigning på 2 % i forhold til 2017, hvor nettoomsætningen udgjorde 760 mio.DKK.

Kalaallit Nunaanni Brugsenis overskud før skat udgør t.DKK. 9,283, hvilket er t.DKK. 16,221 mindre end 2017.

Omsætningsudviklingen i 2018 skal findes i den positive udvikling der er i samfundet generelt. Stort set alle butikker langs kysten har bidraget til væksten. Dertil skal lægges den meget stabile tilgang af varer hen over hele året, hvor der ikke har været væsentlige logistiske udfordringer.

Der er foretaget ændringer i præsentationen af dividende/rabat i årsrapporten, eftersom der er indført løbende afregning af dividende/rabat som medlemmerne modtager på køb. Der henvises til anvendt regnskabspraksis hvor ændring er beskrevet.

Årets resultat er væsentligt negativt påvirket af forøgede fragtomkostninger, og der er anvendt betydelige ressourcer fra hovedkontoret vedrørende investering i ny butik i Ilulissat.

Herudover er dividende/rabatsats til medlemmerne forøget i 2018, hvilket har medført en forøget udgift på t.DKK 5.505.

Årets investeringer

I 2018 har vi investeret for t.DKK 131,919

- Facaderenovering - Brugseni Maniitsoq
- Personalebolig – Nuuk
- Ny Brugseni app
- Nybyggeri Brugseni Ilulissat

Medarbejderforhold

Ved udgangen af 2018 var vi 473 medarbejdere inkl. løs- og ungarbejdere. Ved udgangen af 2017 var der 465 ansatte.

Der er afholdt fagkursus i frugt og grønt samt for slagterne, 4 ledelseskurser for mellemledere, 5 kurser i butiksoptimering ude i butikkerne, en elevsamling og endelig 2 samlinger for uddelere.

8 elever færdiggjorde uddannelse og vi optog 12 elever i 2018.

Medlemsforhold

Medlemstallet er pr. 31. december 2018 på 37,873.

Dividenden sat til 0%

Grundet ændring i loyalitetsprogrammet for vores medlemmer, besluttede landsbestyrelsen i 2017 at fastsætte dividenden til 0%. Der blev således ikke optjent nogen dividende i 2018. I 2017 blev der optjent t.DDK 9,369.

Det nye loyalitetsprogram "Divi Plussi"

Loyalitetsprogrammet Divi Plussi blev startet op den 4. juni 2018, men allerede fra 1. januar 2018 optjente KNB's medlemmer 3% i Divi Plussi på deres medlemskonti. Den ene procent ekstra svarer til t.DKK 5.505 på årsbasis, som KNB helt uforpligtende giver ekstra tilbage til medlemmerne.

Den nye Brugseni app

Samtidig med at det nye loyalitetsprogram Divi Plussi blev sat i gang, lancerende KNB Brugseni app'en. Med denne app har KNB sat en helt ny standard for dagligvarehandel i Grønland, og alle medlemmer har fået en række digitale værktøjer, som kan bruges hver gang de handler.

Ud over de gængse købsfunktioner, tilbyder app'en en række ekstra funktioner og fordele, såsom;

- Digitale tilbudsaviser
- En oversigt over medlemstilbud for alle butikker, samt lokale tilbud og arrangementer i medlemmernes tilhørsbutikker
- Konkurrencer og spil
- Nyheder og beskeder
- Opsamling og indløsning af digitale samlemærker
- En smart indkøbsliste funktion til planlægning af indkøb før og under butiksbesøg.
- Kvitterings- og Divi Plussi oversigter

- Information om butikernes kontaktoplysninger og åbningstider, og en række andre funktioner

Der udvikles løbende på app'en, således nye funktioner og fordele kan tilbydes medlemmerne.

KNB anerkender at det ikke er alle medlemmer, der er klar til at anvende de nyeste teknologiske muligheder. Derfor er medlemskortet bevaret i sin oprindelige form, så det fuldt ud giver de samme muligheder for at opspare og bruge Divi Plussi, som ved brug af app'en. Dette foregår på præcis samme måde som tidligere, hvor kassemedarbejderen hjælper medlemmet videre.

Ved udgangen af 2018 anvendes app'en regelmæssigt af over halvdelen af alle aktive medlemmer i KNB, og flere kommer til hver dag.

Medlemsevents og aktiviteter

Ud over mange lokale tiltag i hver lokalafdeling er der igennem året afholdt en række medlemsevents og aktiviteter;

- Katten blev slået af tønden i alle butikker ved fastelavn den 11. februar 2018
- Uge 18 havde igen ekstra fokus på børn med masser af aktiviteter
- Brugseniøbet fandt sted 9. juni 2018 med stor deltagelse i alle byer
- Fødselsdagsugerne summede med masser af liv, skarpe tilbud og aktiviteter
- I juledagene havde børnene glæde af det årlige julesok-event, som blev afholdt i weekenden 8 - 9. december 2018

I løbet af året har der samtidig været fire samlemærkekampagner på gode kvalitetsprodukter inden for køkkenredskaber, håndklæder, el-apparater og glas. I forbindelse med samlemærkekampagnerne er der blevet afholdt særlige konkurrencer og events kun for medlemmer.

Generalforsamling

Den 26. maj 2018 afholdtes generalforsamling i Qaqortoq med deltagelse af 37 stemmeberettigede medlemmer.

Som konsekvens af den nye alkohollov og bestemmelser heri var der forhold i vedtægterne, der skulle ændres, herunder bestyrelsesarbejdet.

Valg af formand blev Ib Lennert Olsen fra Nanortalik, uden nogen modkandidater, øvrige landsbestyrelsesmedlemmer er Petrine Thomsen fra Qaqortoq, Karla Egede Bisgaard fra Narsaq, Najarak Petersen fra Paamiut, Sofia Rossen fra Nuuk, Alipaaraq Kreutzmann fra Maniitsoq, Svend Aage Olsen fra Sisimiut, og medarbejderrepræsentant Arnannguaq Larsen fra Qaqortoq.

Formand Ib Lennert Olsen var på grund af jobskifte nødt til at flytte til Sisimiut og derfor trække sig som bestyrelsesmedlem i Nanortalik, og dermed også som formand for landsbestyrelsen.

I henhold til vedtægterne afholdtes der en ekstraordinær generalforsamling den 16. oktober 2018 for at vælge en ny formand. 35 stemmeberettigede medlemmer inkl. tilforordnede deltog.

Karla Egede Bisgaard fra Narsaq modtog valg uden nogen modkandidater.

Hvervning af medlemmer i Ilulissat

Den 18. september 2018 var Landsbestyrelsen samlet i Ilulissat for dels at afholde et ordinært bestyrelsesmøde, men også for at informere borgerne i Ilulissat omkring den nye Brugseni som forventes åbnet 1. maj 2019.

Ca. 300 glade og forventningsfulde borgere mødte op til mødet, hvor formanden, efter at alle havde sunget en sang, fortalte om den nye Brugseni Ilulissat. Herefter var der kage, the og kaffe og samtidig kunne borgerne i Ilulissat gratis tilmelde sig foreningen KNB - hele 222 nye medlemmer kom til denne aften.

Efter kaffe og kage var der stor spørgelyst fra de fremmødte og det blev meget tydeligt for os i Landsbestyrelsen hvor stor en forventning der var til den nye Brugseni Ilulissat.

Årets pris

Den 17. maj 2018 modtog MIO årets pris DKK 100,000 for deres flotte arbejde. Dette skete ved et dejligt arrangement i overværelse af medarbejderne fra MIO, medarbejderne fra Brugseni samt Landsbestyrelsesformanden, på dette tidspunkt Ib Lennert Olsen.

Landsbestyrelsesformanden sagde i sin tale:

"Det var fantastisk at se, hvordan I tog fat i vores politikere og fik sat børns rettigheder på dagsordenen. Det er så vigtigt, at samfundets top bliver holdt til ilden for at sikre at de laveste får en god og sikker fremtid. Det er ikke altid nemt at få de "voksne" til at høre efter, derfor er det så godt at se, at organisationer som MIO gå forrest i kampen om børnenes rettigheder".

KNB modtog ialt 32 indstillinger til årets pris.

Image

Hvert andet år gennemfører Institutet for Opinionsanalyse (IFO) en imageanalyse for flere af de største virksomheder i Grønland.

KNB har deltaget i imageanalysen flere gange og for første gang blev vi kåret som nr. 1 ud af i alt 11 virksomheder.

At blive nr. 1 i den analyse er vi selvfølgelig stolt af, men vigtigst er det at vi bliver valgt på parametre som, "en virksomhed der er tillid til, en virksomhed man er stolte af og endelig en virksomhed som er troværdig og til at stole på". Det viser at den strategi og vision vi har valgt er den rigtige.

KNB's vision og mission

Vision

KNB's vision er fortsat **sammen tør vi gå nye veje og udvikle vores land**

Mission

Som en 100% grønlandsk ejet virksomhed er vi stolte af at samle familien Grønland dagligt. Vi ønsker at sikre medlemmerne varer, som alle har råd til.

Vores vigtigste ressource er vores medarbejdere, som gennem kompetenceudvikling vil levere den bedste service og indkøbsoplevelse for vores kunder.

Vi bidrager til at udvikle samfundet på områder hvor vi kan gøre en forskel gennem aktiviteter og involvering af medarbejdere og medlemmer.

Vi bidrager til at udvikle samfundet på områder hvor vi kan gøre en forskel gennem aktiviteter og involvering af medarbejdere og medlemmer.

Vi skal skabe det nødvendige økonomiske grundlag for at investere i udvikling af nye koncepter, butikker og medarbejdere, hvor nytænkning er en naturlig del af arbejdet.

Vi er en virksomhed som forpligter os til strategisk arbejde med samfundsansvar, herunder grønlandske fødevarer, miljø, sundhed og uddannelse.

Forventet udvikling

I 2019 forventes en stigning i omsætningen på ca. 10%.

Der forventes et underskud på 5 mio. DKK i 2019.

Efterfølgende begivenheder

Efter regnskabsårets afslutning er der ikke indtruffet betydningsfulde hændelser.

Landsbestyrelsen vil gerne takke medarbejdere, ledere og lokalbestyrelser for den store indsats, der er ydet i årets løb og ser frem til et fortsat godt samarbejde.

Samfundsansvar

Kalaallit Nunaanni Brugseni er 100 procent ejet af det grønlandske folk. Det forpligter til at gøre en forskel. Vi vil gøre en forskel, der hvor det har størst gennemslagskraft i samfundet og vi ønsker at bidrage til en bæredygtig samfundsudvikling.

At gøre en forskel er sund fornuft og god forretning fordi:

...det giver en god kundeoplevelse

...det giver et godt omdømme

...det er med til at differentiere os

...det skaber et godt sammenhold og motiverede medarbejdere

Som virksomhed ønsker vi fortsat at fokusere vores indsats der hvor den har størst effekt både for forretningen og for samfundet. Vi har derfor valgt syv emner, der tilsammen danner kernen for vores indsats i det grønlandske samfund.

Fire fokusområder, der differentierer os fra konkurrenterne:

Sundhed, miljø, grønlandske råvarer og uddannelse.

To kerneområde, der sikrer os de bedste medarbejdere:

Medarbejderforhold og kompetenceudvikling.

Et internt område, der understøtte vores omdømme:

Ansvarlig leverandørstyring.

Sundhed

Det er vigtigt for os at sætte fokus på sundhed.

Kalaallit Nunaanni Brugsenis sundhedspolitik skal medvirke til at styrke medarbejdernes sundhed og trivsel. Den skal ligeledes bidrage til en mere effektiv forretning ved for eksempel at reducere sygefravær og skabe mere motivation og stabilitet hos medarbejderne.

Sundhedspolitikken skal samfundsmæssigt bidrage til en god sundhedstilstand i fremtiden, samt reducere fremtidens sundhedsudfordringer.

Aktiviteter

2018 har stået i sundhedsambassadørernes tegn. I 2017 uddannede vi sundhedsambassadører til alle butikker samt hovedkontoret. I 2018 er der blevet ført årshjul med aktiviteter designet til at styrke moral og fysisk sundhed blandt medarbejderne. Af aktiviteter kan blandt andet nævnes en skridttæller konkurrence, sund mad, fælles ugentlige teambuilding aktiviteter og gåture i naturen. Vores årlige medarbejdertrivselundersøgelse

(MTU) viser at sundhedsambassadørerne gør en markant forskel for medarbejderne i virksomheden. Vi har i år scoret højere i vores MTU end vi har gjort tidligere og kommentarerne fra medarbejderne viser en tydelig forbedring i alle butikker.

Psykologen Linda Larsen som er tilknyttet virksomheden har ligeledes taget hånd om medarbejdernes mentale sundhed gennem året. Hun har blandt andet været med til vores elevsamling, hvor hun var med til at forberede vores elever på, hvad det vil sige at arbejde i Brugseni. Hun har også været involveret i individuelle personalesager og har i samarbejde med virksomheden ydet hjælp og støtte til flere af vores medarbejdere.

Som indsatsområde i 2019 skal der fokuseres på bedre implementering og opfølgning på opgaver der igangsættes.

Der vil endvidere være fokus på:

- *Kost* - frugtordninger
- *Rygning* - rygestopkurser, rygepolitik og kampagner
- *Alkohol* - hjælp til alkoholafvænnning, alkoholpolitik og kampagner
- *Motion* - motionstilbud og sportsevents, rabat på medlemskab til fitnesscenter/sportshal og konkurrencer med andre virksomheder.

Vi har siden 2013 målt medarbejdernes fravær. I 2018 var fravær (sygedage, lovlige og ulovlige fravær) 19.117 timer, hvilket udgør 2,8% af anvendte timer i 2018.

Der blev indrapporteret 6 arbejdsulykker til Arbejdstilsynet i 2018. Ulykker omfatter bl.a. at en medarbejder fik containerdør i ansigtet og en fik håndskade ved brødbopskæring. Der foretages betydeligt arbejde med instruktion af medarbejdere for at undgå arbejdsskader.

Miljø

Vi har et ansvar for at værne om miljøet. Vi ønsker til enhver tid at drive virksomhed på en god og miljørigtig måde. Vi skal fortsat blive endnu bedre til at værne om miljøet ved at fokusere på områder, hvor vi kan gøre en forskel. Miljø og økonomi går hånd i hånd.

Vi har samtidig også fokus på at nedbringe vores kassationer og derved nedbringe madspild og CO₂ til transport.

Aktiviteter

I 2018 har vi haft fokus på mere miljørigtige løsninger til vores mange kunder i Grønland. Som virksomhed er vi meget opmærksomme på den indvirkning vi har på miljøet og vi har derfor i 2018 taget initiativ til at forbedre vores brug af plastik og papir.

Vi har skiftet til nye og klimavenlige poser, der er fremstillet af mindst 85% vedvarende råmaterialer fra sukkerrør. Poserne er 100% genanvendelige og kan genbruges flere gange.

De beskytter klimaet gennem lavere CO₂ udledning og er nu DIN CERTICO og Vincotte

certificerede.

Vi har også gjort en indsats for, at vores trykte tilbudsavis imødekommer ønsket om flere miljørigtige tiltag. Vi har valgt et trykkeri, der sikrer FSC, Svanemærke og Ecolabel certificering, som blandt andet betyder, at produktionsforholdene overholder Nordens og Europa's skrappe miljøanvisninger. Derudover har vi taget nye, papirløse initiativer i brug igennem den nye Brugseni app, som samtidig giver helt nye muligheder for handel, markedsføring og kommunikation.

Yderligere kan det nævnes, at vores egen økologi- og miljøserie Ånglamark nu tæller over 500 produkter i vores varesortiment. Der udvises stor efterspørgsel og tilfredshed blandt kunderne og vi ønsker forsat at sikre dette i 2019.

Brugseni deltog igen i år i Saligaatsoq, som er et nationalt Miljø- og oprydningsprojekt i Grønland.

Grønlandske fødevarer

For Brugseni er udviklingen af grønlandske fødevarer en vigtig del af vores CSR politik, fordi vi tror på, at vi kan gøre en markant forskel, ved at stille vores købmandsmæssige forståelse, distribution og markedsføring til rådighed for at hjælpe med at fremme grønlandske fødevarer. At fremme grønlandske fødevarer handler for os om både at skabe nye økonomiske muligheder for grønlandske producenter, øge selvforsyningen og skabe stolthed over vores egne fødevarer. 2018 har på dette område være udfordrende. Udviklingen på dette område finder vi ikke tilfredsstillende, hvorfor vi ønsker at øge indsatsen for at tiltrække grønlandske producenter. Vi har store forventninger til den nye veterinærlovgivning, der gerne skulle give nye muligheder for at handle direkte med lokale fangere. Vi ønsker at gøre en indsats for at kunne tilbyde et større sortiment af gode, lokale fødevarerprodukter i 2019.

Aktiviteter

I 2011 valgte vi at investere i 13 nye Dexter kalve til de grønlandske kvægavlere Sofus Frederiksen og Niels Lund i sydgrønland. Dette blev gjort med henblik på at tilbyde alle vores kunder godt lokalt produceret oksekød af god kvalitet.

I uge 43 blev 28 grønlandske kvæg slagtet hos Neqi A/S i Narsaq. Kødet blev hængt til modning indtil uge 45, hvor vore egne professionelle slagtere stod for selve udskæringen og distributionen til de forskellige butikker.

Elever

Der har igen i år været elevsamling. Denne gang foregik den i Kangerlussuaq, hvor 14 elever deltog. Tema var uændret; holdninger og adfærd.

I 2018 kunne vi sige tillykke til 8 elever, som færdiggjorde deres uddannelse i KNB. De

færdiguddannede var 3 kontorassistenter, 4 salgsassistenter samt 1 slagter.

Vi har på nuværende tidspunkt 17 elever, der er i gang med deres uddannelse hos KNB, 13 salgsassistenter, 2 slagtere, 1 bager, 1 kontorelev. 12 af eleverne begyndte deres uddannelse i 2018.

Medarbejdere

Ved udgangen af 2018 var vi 473 medarbejdere.

Det er vigtigt for Kalaallit Nunaanni Brugseni at opkvalificere sine medarbejdere og tilbyde dem kurser, der er med til at motivere og videreudvikle deres kompetencer.

I 2018 har der været følgende kurser:

- Teamledelse 2
- Elevsamling
- Uddelersamling
- Regnskabsforståelse
- Planlægning ud mod andre
- Mig og min rolle i Brugseni
- Frugt og Grønt
- Situationsbestemt ledelse
- Slagtersamling
- Service

Kompetence og videreudvikling er nøgleordene for at kunne fortsætte succesen, som en af Grønlands førende detailvirksomheder. Vores målsætning er, at højne medarbejdernes kompetenceniveau og skabe flere ildsjæle blandt medarbejderne.

2018 har været et år med stor fokus på talentudvikling og rekruttering. 2019 vil blive et år med mange spændende udfordringer vedrørende personalepleje. Eftersom der åbnes to nye butikker, henholdsvis Nuuk og Ilulissat, vil det overordnede HR-fokus ligge i rekruttering og bemanning af de nye butikker. Dette vil betyde ekstra ansvar til de berørte uddelere, således at vores allerede eksisterende medarbejderstab fortsat vil blive tilgodeset med kurser og aktiviteter. HR's primære fokus vil være på de nye butikker i det første halvår af 2019. Derefter er der fra HR's side planlagt 2 fagkurser, 1 elevsamling, 2 lederkurser, og 2 uddelersamlinger.

Etisk handel

Brugseni forhandler varer, der bliver produceret i alle dele af verden. Vi arbejder ud fra internationale lovkrav, og derfor stiller vi høje krav til vores leverandører, om at opretholde arbejdstagerrettighederne, og at de skal have ansvarlige produktionsvilkår. Denne tilgang kalder vi *ansvarlig leverandørstyring* og *etisk handel*.

Det er vigtigt, at vi som virksomhed arbejder med ansvarlighed. Samtidigt er det også vigtigt, at vores leverandører gør det samme.

Vores "Code of Conduct" skal efterleves af alle leverandører og dette skal blandt andet ske ved at underskrive en samhandelsaftale, hvilke betyder, at kravene bliver efterlevet.

Vores "Code of Conduct" skal efterleves af alle Kalaallit Nunaanni Brugsenis leverandører, og den indgår som en del af vores indkøbskontrakt. Vi anerkender, at en "Code of Conduct" ikke i sig selv kan løse de dilemmaer og problemer der kan være. Men vi mener det er bedre at have klare retningslinjer, så vi kan forsøge at forbedre, frem for at lade stå til.

Måltal for det underrepræsenterede køn

Kalaallit Nunaanni Brugseni tror på, at mangfoldighed blandt medarbejdere, herunder en mere ligelig fordeling af kønnene bidrager positivt til arbejdsmiljøet og kan medvirke til at styrke foreningens performance og konkurrenceevne.

Kalaallit Nunaanni Brugseni havde en målsætning om, at min. 3 bestyrelsesmedlemmer vil være fra det underrepræsenterede køn inden udgangen af 2020, mens 25% af øvrige ledelsesniveauer skal være besat af det underrepræsenterede køn inden udgangen af 2020. Øvrige ledelsesniveauer omfatter uddelere og souschefer.

Status ved udgangen af 2018 er, at 6 af de generalforsamlingsvalgte medlemmer i Kalaallit Nunaanni Brugsenis landsbestyrelse er kvinder, hvorfor det underrepræsenterede køn nu er mænd, som udgør 25%

Det er Kalaallit Nunaanni Brugsenis ønske at inspirere alle medarbejdere til at blive en del af foreningens ledelse. I forbindelse med ansættelse og rekruttering til ledelsesposter er målet, at der gerne skal være både mandlige og kvindelige kandidater.

Kalaallit Nunaanni Brugseni ansætter som hidtil ledere under den præmis, at den bedst kvalificerede altid ansættes uanset køn.

Resultatopgørelse

Note		2018 t.DKK	2017 t.DKK
	Nettoomsætning	775.992	760.199
	Andre driftsindtægter	6.596	9.252
	Vareforbrug	-572.648	-543.821
	Andre eksterne omkostninger	-69.705	-68.946
	Bruttofortjeneste	140.235	156.684
1	Personaleomkostninger	-110.329	-104.994
	Resultat før af- og nedskrivninger	29.906	51.690
	Af- og nedskrivninger af materielle anlægsaktiver	-16.511	-24.102
	Resultat før finansielle poster	13.395	27.588
3	Finansielle indtægter	170	589
4	Finansielle omkostninger	-4.282	-2.673
	Resultat før skat	9.283	25.504
5	Skat af årets resultat	-2.936	-7.751
	Andre skatter	-38	-69
	Skatter i alt	-2.974	-7.820
	Årets resultat	6.309	17.684
6	Resultatdisponering		

AKTIVER		31.12.18	31.12.17
Note		t.DKK	t.DKK
	Grunde og bygninger	286.145	291.573
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	27.200	29.663
	Materielle anlægsaktiver under udførelse	149.219	25.919
7	Materielle anlægsaktiver i alt	462.564	347.155
8	Andre værdipapirer og kapitalandele	1.231	1.231
9	Deposita	2.311	2.110
9	Andre tilgodehavender	261	260
	Finansielle anlægsaktiver i alt	3.803	3.601
	Anlægsaktiver i alt	466.367	350.756
	Fremstillede varer og handelsvarer	85.320	81.878
	Varebeholdninger i alt	85.320	81.878
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	8.452	7.924
	Andre tilgodehavender	5.919	5.859
10	Periodeafgrænsningsposter	476	452
	Tilgodehavender i alt	14.847	14.235
	Andre værdipapirer og kapitalandele	1.627	1.934
	Værdipapirer og kapitalandele i alt	1.627	1.934
	Likvide beholdninger	14.331	19.702
	Omsætningsaktiver i alt	116.125	117.749
	Aktiver i alt	582.492	468.505

PASSIVER		31.12.18	31.12.17
Note		t.DKK	t.DKK
	Andelskapital	224.267	206.583
	Overført resultat	6.309	17.684
	Egenkapital i alt	230.576	224.267
11	Hensættelser til udskudt skat	52.732	49.349
	Hensatte forpligtelser i alt	52.732	49.349
12	Gæld til realkreditinstitutter	82.405	59.055
12	Gæld til øvrige kreditinstitutter	100.982	46.500
12	Anden gæld	12.028	11.568
	Langfristede gældsforpligtelser i alt	195.415	117.123
12	Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	19.959	15.736
	Gæld til øvrige kreditinstitutter	13.725	0
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	27.451	6.250
	Selskabsskat	1.305	8.810
	Anden gæld	41.301	46.970
	Periodeafgrænsningsposter	28	0
	Kortfristede gældsforpligtelser i alt	103.769	77.766
	Gældsforpligtelser i alt	299.184	194.889
	Passiver i alt	582.492	468.505

13 Eventualforpligtelser

14 Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

15 Nærtstående parter

Egenkapitalopgørelse

Beløb i t.DKK	Andelskapital	Overført resultat
Egenkapitalopgørelse for 01.01.18 - 31.12.18		
Saldo pr. 01.01.18	224.267	0
Forslag til resultatdisponering	0	6.309
Saldo pr. 31.12.18	224.267	6.309

Pengestrømsopgørelse

Note	2018 t.DKK	2017 t.DKK
Årets resultat	6.309	17.684
16 Reguleringer	23.599	34.006
Forskydning i driftskapital		
Varebeholdninger	-3.442	-10.081
Tilgodehavender	-612	-429
Leverandører af varer og tjenesteydelser	23.426	-9.039
Andre driftsafledte gældsforpligtelser	-7.868	0
Pengestrømme fra drift før finansielle poster	41.412	32.141
Modtagne renteindtægter og lignende indtægter	170	590
Betalte renteomkostninger og lignende omkostninger	-4.283	-2.674
Betalt selskabsskat	-7.097	-6.937
Pengestrømme fra driften	30.202	23.120
Køb af materielle anlægsaktiver	-131.919	-41.640
Salg af materielle anlægsaktiver	0	2.392
Køb af finansielle anlægsaktiver	-201	-173
Pengestrømme fra investeringer	-132.120	-39.421
Optagelse af gæld til kreditinstitutter	82.515	29.465
Pengestrømme fra finansiering	82.515	29.465
Årets samlede pengestrømme	-19.403	13.164
Likvide beholdninger ved årets begyndelse	19.702	6.642
Værdipapirer uden væsentlig kursrisiko ved årets begyndelse	1.934	1.830
Likvide beholdninger ved årets slutning	2.233	21.636
Likvide beholdninger ved årets slutning specificeres således:		
Likvide beholdninger	14.331	19.702
Værdipapirer uden væsentlig kursrisiko	1.627	1.934
Kortfristede gældsforpligtelser til kreditinstitutter	-13.725	0
I alt	2.233	21.636

	2018 t.DKK	2017 t.DKK
1. Personaleomkostninger		
Lønninger	96.758	92.200
Pensioner	5.233	4.938
Andre personaleomkostninger	8.338	7.856
I alt	110.329	104.994
Gennemsnitligt antal beskæftigede i året	473	465
Vederlag til ledelsen:		
Vederlag til direktion og bestyrelse	4.949	4.509
2. Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor		
Lovpligtig revision af årsregnskabet	195	195
Andre ydelser	415	453
I alt	610	648
3. Finansielle indtægter		
Øvrige finansielle indtægter	170	589
I alt	170	589

	2018 t.DKK	2017 t.DKK
4. Finansielle omkostninger		
Øvrige finansielle omkostninger i alt	4.282	2.673
I alt	4.282	2.673

5. Skat af årets resultat

Årets aktuelle skat	1.305	8.810
Årets regulering af udskudt skat	1.631	-1.059
I alt	2.936	7.751

6. Resultatdisponering

Overført resultat	6.309	17.684
-------------------	-------	--------

7. Materielle anlægsaktiver

Beløb i t.DKK	Grunde og bygninger	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Materielle anlægsaktiver under udførelse
Kostpris pr. 01.01.18	422.935	59.021	25.919
Tilgang i året	3.629	4.990	124.287
Afgang i året	0	-5.314	-987
Kostpris pr. 31.12.18	426.564	58.697	149.219
Af- og nedskrivninger pr. 01.01.18	-131.361	-29.358	0
Afskrivninger i året	-9.058	-7.453	0
Tilbageførsel af af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	0	5.314	0
Af- og nedskrivninger pr. 31.12.18	-140.419	-31.497	0
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.18	286.145	27.200	149.219

8. Andre værdipapirer og kapitalandele

Beløb i t.DKK	Andre værdipapirer og kapitalandele
Kostpris pr. 01.01.18	1.231
Kostpris pr. 31.12.18	1.231
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.18	1.231

Andre værdipapirer og kapitalandele omfatter andele i COOP A.m.b.a. Dagsværdien for andelskapital i COOP A.m.b.a. er fastsat til kurs 67 af det faktiske indskud baseret på COOP A.m.b.a.'s vedtægtsbestemmelse om, at udbetaling ved udtræden sker til kurs 67. Andelene kan ikke afhændes til anden side.

9. Finansielle anlægsaktiver i øvrigt

Beløb i t.DKK	Deposita	Andre tilgodehavender
Kostpris pr. 01.01.18	2.110	261
Tilgang i året	201	0
Kostpris pr. 31.12.18	2.311	261
	31.12.18	31.12.17
	t.DKK	t.DKK

10. Periodeafgrænsningsposter

Øvrige periodeafgrænsningsposter	476	452
----------------------------------	-----	-----

11. Udskudt skat

Udskudt skat pr. 01.01.18	49.349	50.408
Udskudt skat indregnet i resultatopgørelsen	1.631	-1.059
Udskudt skat indregnet på egenkapitalen	1.753	0
Udskudt skat pr. 31.12.18	52.733	49.349
Udskudt skat fordeler sig således:		
Materielle anlægsaktiver	52.505	49.026
Finansielle anlægsaktiver	-195	-197
Værdipapirer og kapitalandele	423	520
I alt	52.733	49.349

12. Langfristede gældsforpligtelser

Beløb i t.DKK	Afdrag første år	Restgæld efter 5 år	Gæld i alt 31.12.18	Gæld i alt 31.12.17
Gæld til realkreditinstitutter	3.759	69.584	86.164	59.791
Gæld til øvrige kreditinstitutter	16.200	52.487	117.182	61.500
Anden gæld	0	12.028	12.028	11.568
I alt	19.959	134.099	215.374	132.859

13. Eventualforpligtelser

Foreningen har indgået aftale om leje af forretningsejendom. Kontrakten forpligter foreningen til at betale t.DKK 8.472 årligt. Lejeaftalen er uopsigelig frem til 2022.

Herudover har foreningen indgået aftaler som led i den almindelige drift på sædvanlige vilkår.

14. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for gæld til realkreditinstitutter t.DKK 89.049 er der givet pant i bygninger, hvis regnskabsmæssige værdi udgør t.DKK 233.602.

Foreningen har udstedt ejerpantebreve på i alt t.DKK 69.365, der giver pant i bygninger med en regnskabsmæssig værdi på t.DKK 303.538. Ejerpantebrevene er deponeret til sikkerhed for gæld til kreditinstitutter.

Til sikkerhed for anden langfristet gæld i alt t.DKK 12.028 er der givet pant i bygninger med en regnskabsmæssig værdi på t.DKK 32.018

Til sikkerhed for mellemværende med COOP Danmark A/S har foreningen givet transport i det indeståede, foreningen til enhver tid måtte have i form af ansvarlig lånekapital og andelskapital, i alt t.DKK 1.492.

15. Nærtstående parter

Der oplyses ikke om transaktioner med nærtstående parter, da alle transaktioner er gennemført på normale markedsvilkår.

Vederlag til ledelsen fremgår af note 1. Personaleomkostninger.

	2018	2017
	t.DKK	t.DKK

16. Reguleringer til pengestrømsopgørelse

Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	16.511	24.102
Finansielle indtægter	-168	-589
Finansielle omkostninger	4.282	2.673
Skat af årets resultat	2.936	7.751
Andre skatter	38	69
I alt	23.599	34.006

17. Anvendt regnskabspraksis

GENERELT

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven for store virksomheder i regnskabsklasse C med tilvalg af bestemmelser fra en højere regnskabsklasse.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til foregående år.

Væsentlige fejl

Der er ved årsregnskabsaflæggelsen foretaget rettelse i relation til indregning og måling af nettoomsætning.

Tidligere år er der indregnet bruttoomsætningen opnået ved salg af produkter for Danske Spil og samtidig medtaget et vareforbrug for de solgte spilprodukter. Foreningen modtager alene en provision for salg af spilprodukter, og der er således korrigeret i både omsætning og vareforbrug, så alene provisionsdelen indgår i nettoomsætningen.

Den ændrede, anvendte regnskabspraksis påvirker alene klassifikationen mellem vareforbrug og nettoomsætning. Der er således reklassificeret 36 mio. DKK vedrørende 2018 og 37 mio. DKK vedrørende 2017 mellem nettoomsætning og vareforbrug.

Den gennemførte ændring påvirker således ikke årets resultat, aktiver og passiver eller finansielle stilling pr. 31.12.17 eller 31.12.18.

Der er foretaget ændring for udbetaling af medlemsdividende, som tidligere år var behandlet som en overskudsdisponering. Ændringen til et loyalitetsprogram "Divi Plussi" har medført at rabatter løbende udgiftsføres som en reduktion af omsætningen. Sammenligningstal for 2017 er således tilrettet, således rabatter er fragået omsætningen.

Den gennemførte ændring påvirker således ikke årets resultat, aktiver og passiver eller finansielle stilling 31.12.18. Ændring har medført, at årets resultat for 2017 er reduceret med t.DKK 9.359, svarende til dividende for 2017.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger og nedskrivninger.

I balancen indregnes aktiver, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde foreningen, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå foreningen, og

17. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

forpligtelsens værdi kan måles pålideligt. Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet nedenfor for hver enkelt regnskabspost.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

LEASINGKONTRAKTER

Leasingydelse vedrørende operationelle leasingkontrakter indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

RESULTATOPGØRELSE**Nettoomsætning**

Indtægter ved salg af varer indregnes i resultatopgørelsen, såfremt levering og risikoovergang til køber har fundet sted inden udgangen af regnskabsåret, og når salgsbeløbet kan opgøres pålideligt og forventes indbetalt. Nettoomsætning måles til dagsværdi og opgøres ekskl. moms og afgifter opkrævet på vegne af tredjemand samt med fradrag af rabatter.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter omfatter indtægter af sekundær karakter i forhold til virksomhedens aktiviteter, herunder lejeindtægter, negativ goodwill og gevinster ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Vareforbrug

Vareforbrug omfatter årets vareforbrug målt til kostpris med tillæg af eventuelle forskydninger i lagerbeholdningen, herunder nedskrivninger i det omfang, de ikke overstiger normale nedskrivninger.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger til distribution, salg og reklame, administration, lokaler og tab på debitorer i det omfang, de ikke overstiger normale nedskrivninger.

17. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**Personaleomkostninger**

Personaleomkostninger omfatter løn, gager samt øvrige personalerelaterede omkostninger.

Af- og nedskrivninger

Afskrivninger på materielle anlægsaktiver tilsigter, at der sker systematisk afskrivning over aktivernes forventede brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende brugstider og restværdier:

	Brugstid, år	Rest- værdi, procent
Bygninger	20-50	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-10	0

Afskrivningsgrundlaget er aktivets kostpris fratrukket forventet restværdi ved afsluttet brugstid. Afskrivningsgrundlaget reduceres endvidere med eventuelle nedskrivninger. Brugstiden og restværdien fastsættes, når aktivet er klar til brug, og revurderes årligt.

Nedskrivninger af materielle anlægsaktiver foretages efter anvendt regnskabspraksis omtalt i afsnittet "Nedskrivning af anlægsaktiver".

Andre finansielle poster

Under andre finansielle poster indregnes renteindtægter og renteomkostninger, gevinster og tab på andre værdipapirer og kapitalandele m.v.

Amortisering af kurstab og låneomkostninger vedrørende finansielle forpligtelser indregnes løbende som finansiell omkostning.

Skat af årets resultat

Årets aktuelle og udskudte skatter indregnes i resultatopgørelsen som skat af årets resultat med den del, der kan henføres til årets resultat og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til poster indregnet direkte i egenkapitalen.

17. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**Andre skatter**

Andre skatter omfatter skattebeløb, der beregnes på et andet grundlag end årets indkomst.

BALANCE**Materielle anlægsaktiver**

Materielle anlægsaktiver omfatter bygninger samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar.

Materielle anlægsaktiver måles i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil aktivet er klar til brug. Renter af lån til at finansiere fremstillingen indregnes ikke i kostprisen.

Kostprisen for et samlet aktiv opdeles i separate bestanddele, der afskrives hver for sig, hvis brugstiden på de enkelte bestanddele er forskellig.

Materielle anlægsaktiver afskrives lineært baseret på brugstider og restværdier, som fremgår af afsnittet "Af- og nedskrivninger".

Materielle anlægsaktiver under udførelse

Materielle anlægsaktiver under udførelse måles til kostpris. Afholdte omkostninger vedrørende materielle anlægsaktiver under udførelse overføres til den relevante aktivkategori, når aktivet er klar til brug.

Gevinster eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver

Gevinster eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem en eventuel salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet fratrukket eventuelle omkostninger til bortskaffelse.

Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af anlægsaktiver, der ikke måles til dagsværdi, vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Hvis foreningens realiserede afkast af et aktiv eller en gruppe af aktiver er lavere end forventet, anses dette som en indikation på værdiforringelse.

17. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis hver gruppe af aktiver.

Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Som genindvindingsværdi anvendes den højeste værdi af nettosalgpris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede nettopengestrømme fra anvendelsen af aktivet eller aktivgruppen samt forventede nettopengestrømme ved salg af aktivet eller aktivgruppen efter endt brugstid.

Nedskrivninger tilbageføres, når begrundelsen for nedskrivningen ikke længere består.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-princippet. Der nedskrives til nettorealiseringsværdien, hvis denne er lavere.

Kostpris for råvarer og hjælpematerialer samt handelsvarer opgøres som købspriser med tillæg af omkostninger direkte foranlediget af anskaffelsen.

Nettorealiseringsværdien for varebeholdninger opgøres som salgssum med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der afholdes for at effektuere salget, og fastsættes under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til pålydende værdi med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af tab.

Nedskrivninger til imødegåelse af tab opgøres på grundlag af en individuel vurdering af de enkelte tilgodehavender, når der på individuelt niveau foreligger en objektiv indikation på, at et tilgodehavende er værdiforringet.

Deposita, der er indregnet under aktiver, omfatter betalte deposita til udlejer vedrørende foreningens indgåede lejeaftaler.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, der er indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

17. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**Andre værdipapirer og kapitalandele**

Andre værdipapirer måles til dagsværdi svarende til kursværdien på balancedagen.

Andre kapitalandele måles til dagsværdi i balancen. For kapitalandele, som handles på et aktivt marked, svarer dagsværdien til kursværdien på balancedagen. Andre kapitalandele, hvor dagsværdien ikke kan opgøres pålideligt, måles til kostpris.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter indestående på bankkonti samt kontante beholdninger.

Egenkapital**Aktuelle og udskudte skatter**

Skyldig og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for betalte acontoskatter.

Udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver beregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Der indregnes dog ikke udskudt skat af midlertidige forskelle vedrørende skattemæssigt ikke afskrivningsberettiget goodwill samt andre poster, hvor midlertidige forskelle, bortset fra virksomhedsovertagelser, er opstået på anskaffelsestidspunktet uden at have effekt på resultat eller skattepligtig indkomst. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter forskellige beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den af ledelsen planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver indregnes med den værdi, de efter vurdering forventes at kunne realiseres til ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller ved udligning i skat af fremtidig indtjening.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat.

Gældsforpligtelser

Langfristede gældsforpligtelser måles til kostpris på tidspunktet for stiftelse af gældsforholdet (lånoptagelsen). Gældsforpligtelserne måles herefter til amortiseret kostpris, hvor kurstab og låneomkostninger indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel omkostning over løbetiden på grundlag af den beregnede, effektive rente på tidspunktet for stiftelse af gældsforholdet.

17. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Kortfristede gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvilket normalt svarer til gældens pålydende værdi.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under forpligtelser, omfatter modtagne indbetalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende regnskabsår.

PENGESTRØMSOPGØRELSE

Pengestrømsopgørelsen opstilles efter den indirekte metode og viser pengestrømme fra driften, investeringer og finansiering samt likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driften opgøres som årets resultat, reguleret for ikke kontante driftsposter, betalte selskabsskatter og ændringer i driftskapitalen.

Pengestrømme fra investeringer omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder og finansielle aktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Pengestrømme fra finansiering omfatter finansiering fra udbetalt udbytte til ejerne, samt optagelse af og afdrag på langfristede gældsforpligtelser.

Likviditeten ved årets begyndelse og slutning sammensætter sig af likvide beholdninger og kortfristet gæld til kreditinstitutter.